

(...)

*Jo pienāks diena — atnāks laiks,
kad zeme atjaunota stāvēs,
kad naidš vairs nevaldīs pār ļaudīm
un varmācības nebūs vairs.*

*Un atjaunotā zemē reiz
vairs nebūs ienaidnieka, naida;
tur dēls un māte kopā stāvēs,
un cilvēki uz zemes dzīvos.*

Tarass Švečenko

Pasaule četrus gadus laikā nav spējusi apturēt karu Ukrainā.

1461 diena kopš brīža, kad Krievija uzsāka pilna mēroga karu pret Ukrainu. Četri gadi, kuru laikā agresoram nav izdevies sasniegt nevienu no saviem stratēģiskajiem mērķiem. Toties ir izdevies izpostīt un sakropļot miljoniem cilvēku dzīvju.

Militārā operācija, kuru Kremlis lepni solīja īstenot trīs dienu laikā, tagad ieilgusi tik ļoti, ka agresors savā jauno laiku vēsturē to pielīdzinājis fanātiskai pārliecībai. Tā pārvērtusies par smagnēju un asiņainu karadarbību bez ātra risinājuma — un ik dienu par to tiek maksāts ar cilvēku dzīvībām.

Aizvadītais gads Ukrainā prasījis vairāk civiliedzīvotāju upuru nekā līdz šim. Saskaņā ar ANO datiem 2025. gadā dzīvību zaudējuši 2514 civiliedzīvotāji. 92 no tiem bērni. 12 142 cilvēki tikuši ievainoti, no tiem 652 ir bērni.

Frontē situācija ir vēl satraucošāka. Mūsdienu vēsturē nav bijis bruņota konflikta ar tik milzīgu upuru skaitu.

Miljoniem cilvēku zaudējuši savas mājas. Saskaņā ar jaunākajiem ANO datiem bēgļu gaitās devušies 5,3 miljoni ukraiņu, bet valsts iekšienē pārvietoti 3,7 miljoni. Tā ir humanitārā katastrofa, kas turpinās mūsu acu priekšā katru dienu.

Tas, uz ko varam pašauties, ir cerība, ka cilvēcības spēks būs lielāks par spēka pielūgsmi.

Krievija šajā karā nav ieguvusi neko. Tās ofensīvās panāktā virzība ir mērāma metros. Tā ir lēnāka nekā jebkura uzbrukuma operācija pēdējā gadsimta laikā. Bezjēdzīgi karojot, tā lēni, bet pārliecinoši virzās pretī katastrofai.

Kremļa režīms, izmantojot propagandu, bailes un agresiju, ir padarījis karu par savas ideoloģijas centrālo asi. Tā rezultātā kara attaisnošana ir kļuvusi par ikdienas parādību,

savukārt iebildumi – par risku cilvēka brīvībai un drošībai. Propaganda, bailes un agresija ir kļuvušas par režīma degvielu, un karš tiek traktēts kā katra sevi cenoša Krievijas pilsoņa pastāvēšanas pamats.

Nelolosim ilūzijas – agresors nespēj un negrib mainīties. Tas izmanto visus līdzekļus, lai atgrieztos starptautiskajā apritē— kultūrā, sportā, izklaidē. Populāras straumēšanas platformas piedāvā seriālus un filmas, kas romantizē “krievu pasauli”, izvairoties atklāt tās patieso, agresīvo būtību.

Nepārprotams pierādījums krievijas netīrās varas ietekmei ir arī šī gada Olimpiskās spēles. Tajās piedalījās vairāki agresorvalsts sportisti, startējot zem neitrālā karoga. Kā vēlāk tika noskaidrots, šie sportisti nav pauduši nosodījumu Putina režīmam un ir uzskatāmi par Krievijas kara Ukrainā netiešiem atbalstītājiem.

Ir nepieņemami, ka Starptautiskā Olimpiskā komiteja izdarīja spiedienu pret ukraiņu sportistiem, jo viņu ekipējumā bija iekļauti Ukrainu atbalstoši vēstījumi. Skeletonists Vladislavs Heraskevičs tika diskvalificēts par atteikšanos noņemt ķiveri ar šajā karā nogalināto Ukrainas sportistu attēliem.

Starptautiskās sabiedrības bezzobainību un vēlmi atjaunot saites ar agresoru apliecina arī lēmums atļaut agresorvalsts sportistiem paraolimpiskajās spēlēs startēt zem sava karoga. Tā ir cinisma augstākā pakāpe. Pjēra de Kubertēna olimpiskie ideāli tiek piesmiesti asiņainas naudas priekšā.

Krievi sākumā nāk ar baletu, tad ar hokeju, bet noslēdz ar tankiem. Mums nedrīkst būt ilūziju par šī režīma patiesajiem nodomiem.

Arī simbolikai, kas reprezentē agresoru, nav vietas Eiropā. Neļausimies dubultās morāles principiem. Neviens no šiem simboliem, kas regulāri parādās sporta arēnās, uz karogiem un apģērbā, nav daļa no kultūras mantojuma, bet gan ir prettiesiskas agresijas un asiņaina kara slavinājums.

Tā ir ideoloģija, kas jau reiz īstenojās Holodomorā — apzināti izraisītā badā, kura rezultātā padomju režīms iznīcināja miljoniem ukraiņu un kurš tiek atzīts par genocīdu pret ukraiņu tautu.

Šī pati domāšana šodien izpaužas citā formā — mēģinājumos nosaldēt līdz nāvei. Krievija apzināti cenšas salauzt Ukrainas tautu, veicot masveida uzbrukumus Ukrainas energoapgādei, tādējādi atstājot bez elektrības un siltuma miljoniem ukraiņu.

Kijivas un citu reģionu iedzīvotāji ilgstoši dzīvo zemā temperatūrā savos mājokļos bez iespējas veikt vienkāršas ikdienas darbības – nomazgāties, pagatavot ēst, izmazgāt drēbes vai uzlādēt telefonus.

Paralēli centieniem nosaldēt tiek veikts psiholoģiskais terors. Miljoniem ukraiņu naktis pavada aukstos un tumšos dzīvokļos, klausoties dronu dūkoņā, raķešu svilpšanā un pretgaisa aizsardzības smagajos dārdos, cerot, ka tiks piedzīvots vēl viens rīts, vēl viena diena.

Metodes mainās, bet mērķis paliek tas pats.

Un tomēr, par spīti visam, Ukraina ir izturējusi vēl vienu ziemu. Vēl vienu kara gadu.

Nesalaužamība, kas ir paraugs visai pasaulei.

Šodien ukraiņu tauta mums no jauna liek pārvērtēt to, kas patiešām ir svarīgs. Katra nodzīvota diena ir vērtība. Siltums un gaisma vairs nav pašsaprotams komforts. Mierīgas debesis un dzīve bez bailēm. Un – pats galvenais – dzīvība kā vērtība.

Tāpēc mūsu morālais pienākums ir stāvēt līdzās Ukrainai, lai ko tas arī prasītu.

Var teikt, ka baltieši ir par skaļu vai agresīvu, paužot atbalstu Ukrainai un iestājoties par stingrāku sankciju politiku pret agresoru. Bet tas tikai tāpēc, ka mēs, baltieši, jau reiz esam bijuši Krievijas jūgā un to piedzīvot atkal – tas nav mūsu mērķis.

Agresora rīkoto diversiju un hibrīduzbrukumu mērķis var būt jebkura Eiropas valsts, neatkarīgi no tās ietekmes. Mēs nedrīkstam izrādīt vājumu vai nespēju pieņemt kopīgus lēmumus. Mums jāstiprina Eiropas vienotība, lai agresora centieni to šķelt paliktu bez panākumiem.

Šis ir stāsts arī par mums pašiem. Vai esam gatavi upurēt savu komfortu, kura cena ir brīva Ukraina un mierīga Eiropa?

Mēs Latvijā stingri stāvam vēstures pareizajā pusē!

Vēlos teikt paldies ikvienam Latvijas iedzīvotājam un latviešu diasporai pasaulē, kas kopš pirmajām kara dienām nesavtīgi atbalsta Ukrainu. Katrs noadītais zeķu un cimdu pāris, katrs ģenerators, katrs ziedojums, labs vārds vai vienkārši kopā būšana dod cerību.

Šodien pieminam arī brīvprātīgos no Latvijas, kuri karoja ukraiņu rindās un zaudēja dzīvību miera un brīvības vārdā.

Šī briesmīga tragēdija ir satuvinājusi mūsu tautas, un ticu, ka tas ir pamats draudzībai uz mūžu.

Tomēr šai dienai labāk par skaļiem vārdiem piedien klusums.

Noslēgumā citēšu dzejnieka disidenta Knuta Skujenieka rakstītās rindas, kas tapušas laikā, kad viņš atradās izsūtījumā:

Saglabā balsi pie sevis un nekar to kokos un mastos

Zini ka pēdējais darbs sašautam slieties un kliegt

Saglabā sevi pie sevis un neliedzies kad tevi prasa

Ceļš vēl līdz Atēnām tāls ziņa ir jānones

Dievs, svētī Latviju!

Slava Ukrainai!